



Kuva 1: MIREU-hankkeen valmistelukokous GKZ Freibergin toimistolla, mukana (vasemmalta) Antonis Politis (NTUA, Kreikka), José Antonio Almeida (FCT NOVA, Portugali) ja Ryan Titley (ERRIN, Belgia). Kuva: Laura S. Lauri

Figure 1: Preparing the MIREU proposal at the GKZ Freiberg office with Antonis Politis (left; NTUA, Greece), José Antonio Almeida (FCT NOVA, Portugal) and Ryan Titley (ERRIN, Belgium). Photo: Laura S. Lauri

GTK menestyi Horizon 2020 -rintamalla

LAURA S. LAURI JA JUHA KAIJA

Geologian tutkimuskeskus (GTK) on viime vuosina panostanut Euroopan komission Horizon 2020 -rahoitusohjelman hakuihin. Kevään 2017 hakukierroksella hakuun ”Greening the economy” (H2020-SC5-2016–2017) jätettiin useita hakemuksia, joissa GTK oli joko koordinaattorina tai partnerina. Valmistelutyö kannatti, sillä heinäkuussa saimme tiedon, että kaikkiaan kolme hanketta oli hyväksytty rahoitettaviksi. GTK koordi-

noi MIREU- ja ORAMA-hankkeita ja vetää yhtä työpakettia Minland-hankkeessa.

Sekä budjetiltaan että konsortioltaan suurin hanke on SC5-15e-2017-haun voittanut ”Mining and metallurgy regions of EU” (MIREU), jota GTK:ssa koordinoivat Laura S. Lauri ja Juha Kaija. MIREU yhdistää kaikkiaan 31 partneriorganisaatiota ja 16 kaivannais- ja metalliteollisuusaluetta ympäri Eurooppaa. Hankkeen kokonaisbudjetti on noin kolme miljoonaa euroa. Pohjatyötä MIREU-hankkeeseen on

tehty Lapissa jo vuodesta 2014 asti, jolloin Lapin Liitto aloitti tunnustelut EU-tason alueyhteistyön luomiseksi. H2020-hakuvaiheessa päävastuu konsortion muodostamisesta ja hankkeen valmistelusta siirtyi Lapin Liitolta GTK:lle, joka on EU-tasolla tunnustettu ja kokenut organisaatio suurten hankkeiden vetäjänä (esim. Pro-Mine, Minerals4EU). MIREUn pääteemoja ovat alueyhteistyö, kaivannais- ja metalliteollisuuden taloudellinen ja sosiaalinen kestävyys sekä T&K-investointien ja innovaatioiden tukeminen.

Yhtenä haasteena EU:n raaka-ainepolitiikassa on tiedon vähäisyys ja sen laadun epätasaisuus. Tätä korjaamaan päästään toisessa GTK:n koordinoimassa hankkeessa ”Optimizing quality of information in Raw Materials data collection across Europe” (ORAMA), jota vetää tiimi Perttu Mikkola, Pasi Eilu ja Jussi Pokki. SC5-15c-haun voittaneessa ORAMAssa laaditaan suositukset raaka-aineisiin liittyvän tiedon keräämiselle ja harmonisoinnille INSPIRE-direktiivin mukaisesti ja laaditaan koulutusmateriaaleja parhaiden käytäntöjen levittämiseksi. Maailman parhaiden raaka-ainetietokantojen haltijana GTK on juuri oikea taho viemään eteenpäin tätä 16 partnerin konsortiota ja kahden miljoonan euron hanketta.

Kolmas SC5-15-2017-hakuun kuuluva hanke on Ruotsin SGU:n koordinoima SC5-15d-2017: ”Mineral resources in sustainable land-use planning” (Minland), jossa pureudutaan maankäytön ongelmiin. GTK vetää Seppo Leinosen johdolla hankkeessa työpakettia, jossa peilataan raaka-ainetuotantoon liittyvän maankäytön nykytilaa esimerkkitapausten avulla.

Horizon 2020 -ohjelman viimeinen kolmi-vuotiskausi käynnistyy vuonna 2018 ja jo nyt voidaan sanoa, että GTK on tällä hetkellä vahvasti EU:n raaka-ainepolitiikan ytimessä. Raaka-aineiden tuontiriippuvuuden pienentämiseen ja erityisesti kriittisiksi luokiteltujen raaka-aineiden materiaalivirtojen tutkimukseen keskittyvän SC5-15-2016–2017-haun kuudesta hankkeesta GTK koordinoi nyt kahta (MIREU ja ORAMA) ja on partnerina mukana kahdessa muussa

(Minland ja vuonna 2017 alkanut, SC5-15a: ”Expert network of Critical Raw Materials”-haun voittanut SCRREEN). Vaikka näissä hankkeissa ei tehdä varsinaisesti geologiaa, päätöksenteon tueksi on tärkeää saada GTK:n kaltaista vahvaa asiantuntijaosaamista.

LAURA S. LAURI

PL 77

Lähteentie 2

96101 ROVANIEMI

laura.lauri@gtk.fi

JUHA KAIJA

PL 96

Betonimiehenkuja 4

02151 Espoo

juha.kaija@gtk.fi

Laura S. Lauri on erikoistutkija ja Juha Kaija erikoisasiantuntija Geologian tutkimuskeskuksessa.

Summary

GTK successful in the Horizon 2020 round of 2017

Two projects coordinated by GTK and one project where GTK is a partner and work package leader have been awarded funding. All these projects fall within the SC5-15-2016–2017 call “Greening the economy”. The MIREU project concentrates on creating a network of European mining and metallurgy regions with the aim of promoting best practices, innovation and a social license to operate. The ORAMA project focuses on improving raw material data collection and availability in the member states. Land-use issues connected to raw material production are the topic of the Minland project. In addition to the three projects selected for funding in 2018–2020, GTK is participating in the SCRREEN project concentrating on critical raw materials.